BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In Bucureşti 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.404/939

Nr. 234 Luni 26 August 1940
12 Pagini
P IIII

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ŢARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

REFUGIAŢII

Evenimentele nenorocite, a căror origine nu se poate căuta azi, au adus la ordinea zilei o problemă gravă, pe care unii nu o cunosc, alţii o neglijează şi alţii, ceiace este şi mai rău, o privesc superficial. Este vorba de refugiaţi. De ajuns să-i vezi, de ajuns să vorbeşti cu unul din ei şi să ţi se cutremure întreaga fiinţă, gândindu-te la tragedia sufletească a omului care, plecat din căminul lui, mare sau mic, înjghebat cu multă trudă, se vede aruncat pe drumuri, fără altceva de cât, de cele mai multe ori, numai singurele cămaşă şi haină ce avea pe el în momentul neaşteptatei plecări.

Distribuirea la „UNIVERSUL" a ajutoarelor, pe cari caritatea publică nedesmintită a cititorilor acestui ziar le-a trimes pentru refugiaţi, m'a pus în măsură să văd personal că, pe lângă marea tragedie a hotarelor care şi pe mic şi pe mare îl frământă în ceasul de faţă, ne găsim în faţa unei tot mai mari tragedii sufleteşti a compatrioţilor noştri refugiaţi. Ajutoarele distribuite în grabă, ca masă şi îmbrăcăminte gratuite pentru unii, locuinţă provizorie pentru alţii, ori salarii anticipate la cei cari erau slujbaşii statului, nu sunt şi nu pot fi de ajuns.

Toate aceste fiinţe au avut un patrimoniu al lor, un cămin al lor, unde găseau un moment de linişte, de odihnă, de adăpost, unde sufletul lor gusta acea mulţumire imponderabilă, care face din om fiinţa superioară, capabilă de avânturi şi creaţiuni. Cu fărâma de ajutoare date şi venite fie de la particulari, fie de la stat, nu se poate da acestor fiinţe aceea ce o soartă vitregă le-a răpit fără voia lor într'un mod atât de neaşteptat.

Trebueşte altceva; trebueşte o vedere largă, o privire în viitor; trebueşte creat căminul de care au fost lipsiţi refugiaţii.

După părerea mea, un început al acestei probleme ar fi destinarea de la început a unui mare fond luat cu împrumut de la Banca Naţională, cu o dobândă egală cu aceia plătită de funcţionarii acelei instituţii pentru a-şi clădi case. Acest fond să fie distribuit în proporţie cu nevoile strict necesare ale fiecărui refugiat şi să fie întrebuinţat, pentru a-şi procura cu chirie o locuinţă măcar pentru un an, o mobilă redusă la paturi, saltele, plăpumi, cămăşi, veselă, cât de modeste, etc.

Sunt oameni, cari n'au scăpat decât cu cămaşa pe ei, şi au asupra lor grija a câtorva copii, a părinţilor bătrâni, a unora bolnavi.

Fondul acesta s'ar putea acoperi, fie dintr'o contribuţie modestă, care, deşi atâtea impozite apasă azi pe capul contribuabilului încât nici nu nu le mai ştie rostul, ar fi totuşi dată cu plăcere ştiind că merge să aline o suferinţă evidentă şi în faţa căreia inima fiecăruia se cutremură. Ar mai fi şi un alt mijloc, în cazul că primul nu s'ar admite; o amortizare în timp de douăzeci de ani, spre exemplu, prin anuităţi mici luate de la cel împrumutat în cazul când el ar fi un slujbaş al statului sau ar fi reuşit să-şi creeze o situaţie oarecare.

Eu fac apel călduros la guvern să se gândească, să pue în studiu, să caute să resolve cât mai în grabă această problemă de natură internă.

Spun aceasta cu dorinţa de a contribui cu un sfat în vremea când alţii poate nu au timpul să se ocupe de rezolvarea unei probleme atât de gingaşe pentru liniştea internă.

STELIAN POPESCU

O HARTĂ ETNOGRAFICĂ A TRANSILVANIEI DIN 1898

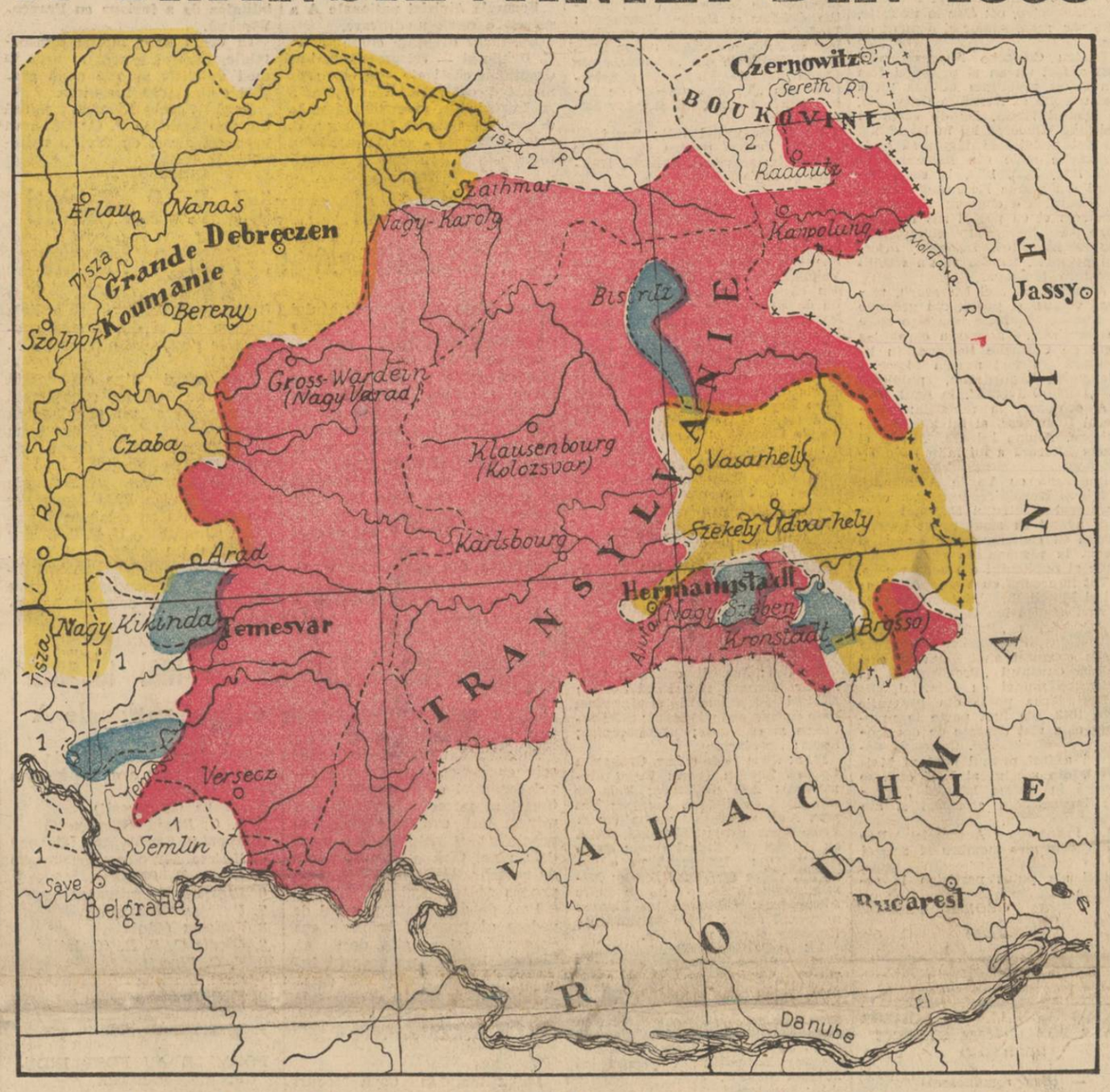

Roşu: Români Galben: Unguri Albastru: Germani

Harta etnografică a lui Bertrand Auerbach, prof. universitar şi etnolog francez, anexată la lucrarea sa publicată în 1898 privitoare la naţionalităţile din fostul imperiu austro-ungar. Din această hartă reese că Românii formează majoritatea covârşitoare a populaţiei Transilvaniei şi Banatului şi limita etnică de vest a blocului etnic român coincide aproape pe toată lungimea sa cu actuala frontieră.

INSĂNĂTOŞIRE

In perioada de după războiu şi în special în ultimul deceniu, internaţionalismul îndrăsneţ al celor fără de patrie întreţinea o atmosferă potrivnică tuturor sentimentelor tradiţionale, cari au format totdeauna baza solidarităţii naţionale. In numele unui umanitarism de paradă, erau ironizaţi şi batjocoriţi toţi cei cari aminteau mereu adevărul etern că ideea de neam, dragostea de ţara ta, grija pentru propăşirea şi întărirea naţiunii din cari faci parte, constituesc prin ele însele forţa, puterea de viaţă, consolidarea temeinică a unui stat.

Legânând massele populare cu mirajul înfrăţirii tuturora, indiferent de neam şi de seminţie, intruşii sabotau coheziunea celor de acelaş sânge, luptând pentru învrăjbirea acestora, asmuţindu-i pe unii contra altora, proclamând războiul claselor sociale din cuprinsul aceluiaş stat.

Familia, baza societăţii, credinţa strămoşească, izvor al dragostei de oameni şi al tradiţiilor seculare; drapelul, simbol al unirii braţelor înarmate gata să apere patria în pericol, totul era luat în râs, iar cei cari militau pe acest teren erau socotiţi drept „xenofobi", duşmani ai principiilor lansate de lojile şi clanurile interesate.

Câte campanii odioase şi neexplicabile, câte atacuri infame şi nedrepte n'au dus cei fără patrie împotriva celor cari se încercau să ţină mereu trează conştiinţa naţională, celor cari ştiau că pregătirea sufletească determină pregătirea tehnică, graţie căreia poţi face faţă oricăror împrejurări. Işi dădeau seama întrucât slăbind închegarea sufletească a celor de acelaş neam, minând puterea de rezistenţă a naţiunii ce-i găzduia, prin semănarea discordiilor pricinuite de luptele de clasă, vor avea în mâinile lor statul ce nu va mai putea fi conştient condus de o naţiune dezbinată.

In sprijinul acţiunii lor de

(Continuare în pag. 2-a)

DUEL DE ARTILERIE
INTRE GERMANI ŞI ENGLEZI PESTE CANALUL MÂNECII

Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin

Berlin, 23. — In timp ce ofensiva împotriva Angliei, se desfăşoară de câteva zile în cadrul unor recunoaşteri armate ale aviaţiei germane, intrarea în acţiune a artileriei grele germane de pe coasta franceză a canalului Mânecii împotriva insulei britanice prin bombaradarea între altele a unui tren cu material de războiu, este urmărită cu cel mai viu interes, cu toate desminţirile pe care englezii le dau în această privinţă.

O dovadă despre activitatea artileriei grele germane o constitue fără îndoială faptul că după ştiri din sursă germană bine informată, bateriile britanice au trecut la contraacţiune, bombardând aseară timp de două ore regiunea Calais.

Rămâne de văzut dacă acest duel de artilerie, care trebue considerat ca un eveniment neaşteptat în cadrul ostilităţilor anglo-germane, se va repeta.

Nu s'a primit deocamdată, în tot cursul zilei de azi, nicio ştire în această privinţă.

D. GENERAL ADJUTANT GH. MIHAIL
A FOST NUMIT ŞEF AL MARELUI STAT MAJOR AL ARMATEI
TEXTUL DECRETULUI REGAL

CAROL AL II-LEA
Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa Naţională
REGE AL ROMÂNIEI
La toţi de faţă şi viitori sănătate.

D. General-Adjutant Gheorghe Mihail, Vice-Preşedintele Consiliului de Miniştri, fiind numit Şef al Marelui Stat Major al Armatei, a demisionat din demnitatea de Vice-Preşedinte al Consiliului de Miniştri;

Pe baza Art. 46 din Constituţiune

AM DECRETAT ŞI DECRETĂM:

Art. 1. — Această demisiune este primită de Noi.

Art. 2. — *Preşedintele Consiliului Nostru de Miniştri este însărcinat cu executarea prezentului Decret.*

Dat în Bucureşti la 23 August 1940.

CAROL

Preşedintele Consiliului de Miniştri
ION GIGURTU

No. 2845.

UN TREN CU GRAV RĂNIŢI DE RĂZBOI FRANCEZI A SOSIT LA LYON

Lyon, 23 (Rador). — Agenţia „Havas" anunţă:

Primul tren cu răniţi grav de războiu, repatriaţi din Germania prin Elveţia, a sosit la Lyon, în dimineaţa zilei de Vineri. Sunt 82 de grav răniţi, dintre care şi generalul Noell, însoţiţi de medici, infirmieri şi infirmiere, francezi şi elveţieni.

La sosirea trenului în gară, au fost prezenţi guvernatorul militar al Lyonului, prefectul Bollaert şi numeroase personalităţi civile şi militare.

M. S. REGELE A PREZIDAT VINERI, UN CONSILIU DE COROANĂ

COMUNICAT Nr. 79

Ministrul Casei Regale face cunoscut:

In ziua de 23 August a. c. orele 17, a avut loc, sub Inalta Preşedinţie a MAIESTAŢII SALE REGELUI, Consiliul de Coroană, la Palatul Regal din Bucureşti.

1. Preşedintele Consiliului de Miniştri a arătat evoluţia politicei externe înainte şi după vizitele Primului Ministru şi Ministrului Afacerilor Străine în Germania şi Italia.

2. Ministrul Afacerilor Străine a expus tratativele diplomatice ce au avut loc şi a arătat stabilirea bazelor de discuţie pentru negocierile cu delegaţii Bulgariei şi Ungariei.

3. Delegatul Guvernului Român în tratativele cu Ungaria a arătat felul cum decurg negocierile dela Turnu Severin şi punctul unde s'a ajuns.

4. Delegatul Guvernului Român în tratativele cu Bulgaria a expus desfăşurarea negocierilor dela Craiova.

5. Consiliul luând cunoştinţă de expunerile făcute, aprobă politica Guvernului, constatând că ea este conformă cu împrejurările şi interesele permanente ale neamului.

6. Au luat parte:

D. Ion Gigurtu, Preşedintele Consiliului de Miniştri,

I. P. S. Nicodim Munteanu, Patriarhul României, Consilier Regal,

D. general Arthur Văitoianu, Consilier Regal,

D. dr. Alexandru Vaida Voevod, Consilier Regal,

D. Gheorghe G. Mironescu, Consilier Regal,

D. profesor Nicolae Iorga, Consilier Regal,

D. dr. Constantin Angelescu, Consilier Regal,

D. Gheorghe Tătărescu, Consilier Regal,

D. Constantin Argetoianu, Consilier Regal,

D. general adjutant Ernest Ballif, Consilier Regal,

D. profesor Alexandru C. Cuza, Consilier Regal,

D. Victor Iamandi, Consilier Regal,

D. Victor Antonescu, Consilier Regal,

I. P. S. Nicolae Bălan, Arhiepiscop de Alba Iulia şi Sibiu, Mitropolit al Ardealului, Consilier Regal,

I. P. S. Alexandru Nicolescu, Mitropolit greco-catolic al Blajului, Consilier Regal,

D. Mihail Manoilescu, Ministru al Afacerilor Străine.

Bucureşti, 23 August 1940.

LA BERLIN NU SE ŞTIE NIMIC
DESPRE UN ULTIMATUM ADRESAT DE ITALIA GRECIEI

Berlin, 23. — Azi au circulat aci ştiri din sursă străină, mult comentate, cu privire la un ultimat cu termen pe care Italia l-ar fi adresat Greciei.

Concomitent cu desmintirea svonului despre ocuparea insulelor Creta şi Corfu de către italieni, forurile autorizate germane declară că nu ştiu nimic despre ultimatul adresat Greciei. Aceasta, deşi sunt cunoscute aci afirmările în legătură cu anumite cereri concrete adresate de guvernul italian guvernului grec şi despre cari există însă îndoială.

Forurile autorizate germane adaogă că există în acelaş timp şi ştiri în directă contrazicere cu aceea de mai sus.

A produs de asemeni senzaţie ştirea necontestată de cercurile germane că la Atena s'ar fi ţinut noaptea trecută un consiliu de coroană despre ale cărui scopuri şi hotăriri nu s'a putut avea până acum nicio precizare. Ştirea e considerată totuş ca un simptom a cărui interpretare politică rămâne să se facă mai târziu.

Concomitent, se adaogă, că cercurile politice germane relevă că este aşteptată să sosească la Berlin, Lunea viitoare o delegaţie economică grească, spre a începe tratative în legătură cu expirarea la 1 Septembrie a acordului comercial dintre cele două ţări.

In cursul discuţiilor dintre delegaţiile respective, se vor stabili cantităţile de mărfuri, preţurile pentru schimbul de mărfuri în perioada 1940—1941 şi se va examina în mod special chestiunea transporturilor, pentru care trebue să se ia noui hotăriri adecuate situaţiei actuale.

Vor fi deasemeni reglementate relaţiile comerciale dintre Grecia şi statele ocupate de Germania.

IN CORPUL ZIARULUI:

SPORIREA PREŢURILOR LA GRÂU, FĂINĂ, PÂINE ŞI SEMINŢELE OLEAGINOASE
HOTĂRÂRILE DELEGAŢIEI ECONOMICE A GUVERNULUI

UN AVION DE TRANSPORT DE PE LINIA BUCUREŞTI-ARAD-B.-PESTA-VIENA A SUFERIT UN GRAV ACCIDENT

Un avion de transport public având 17 pasageri la bord şi trei membri echipaj, de pe linia Bucureşti-Arad-B.-Pesta-Viena, plecat din Bucureşti ieri, 23 August a. c., a suferit un grav accident în apropiere de comuna Reşculiţa, jud. Hunedoara.

Sunt morţi şi răniţi.

O comisiune oficială desemnată de M. A. M. a plecat imediat la faţa locului pentru a stabili cauzele şi consecinţele acestui accident.

LISTA MORŢILOR ŞI RĂNIŢILOR

MORŢI:

Weiss Ulog Ottmar, german, director de bancă — Lindau Paul, german, chimist, — Bruchel Helmut, german, referent, — Oprescu Horia, român, funcţionar Primăria Capitalei, — Feld Petre, român, industriaş, — Kerciu Virgil, român, ziarist, Fabritius Helmut, român, funcţionar particular din Bucureşti, — Gugenberger Walter, român, comerciant fotograf, şi întreg echipagiul avionului.

RANIŢI:

Going Heinrich, german, comerciant, — Herbert Karl, german comerciant, — Stehr Karl, german comerciant, — Olteanu Miron, român, referent la Camera de Comerţ Germano-Română, — Petrovici Alex., român, ziarist, — Tutoveanu Al., român, ziarist, — Zaharescu Dimitrie, român, ziarist, — Corbu Adrian, român, Directorul Oficiului Naţional de Turism, — Benning Mihail, român, funcţionar particular.

CUM S'A INTÂMPLAT ACCIDENTUL

Brad, 23 August

Vineri dim. în preajma orei 10, un avion „Lares" care transporta ziarişti români şi germani la Târgul internaţional din Leipzig, s'a prăbuşit la poalele muntelui Găina, într'o pădure, greu accesibilă chiar cu piciorul, la locul numit „Valea Obârsei".

Căderea avionului a fost observată de lucrătorii din pădure. Unul din ei s'a dus în grabă în cel mai apropiat sat de unde a anunţat telefonic prefectura.

*

Aflându-se vestea în toată regiunea, din Brad a plecat d. primar, împreună cu autorităţile militare, medicul spitalului şi o soră de caritate.

Primele ajutoare au fost date răniţilor de medicii spitalelor din Baia de Criş şi Brad.

*

La faţa locului au sosit prefectul judeţului, primarul oraşului Brad, medicul primar judeţean, procurorul, judecătorul de instrucţie al tribunalului, comandantul legiunii de jandarmi ş. a.

Răniţii au fost duşi cu ambulanţele Salvării soc. Mica şi a Salvării militare din Deva la spitalul Casei Cercuale din Brad.

DIZOLVAREA PARTIDELOR POLITICE DIN LUXEMBURG

Luxemburg, 23 (Rador). — *Şeful administraţiei civile din Luxemburg a dat un decret prin care se dizolvă toate partidele politice.*

Incercarea de a întemeia organizaţii, care să înlocuiască partidele dizolvate, sau constituirea vreunui nou partid politic, va fi pedepsită în mod sever.

NOUILE SPORURI DE SOLDE
SE VOR PLĂTI CU INCEPERE DELA 1 AUGUST 1940

Ministerul apărării naţionale ne trimite următorul comunicat:

Ministerul apărării naţionale aduce la cunoştinţa ofiţerilor, subofiţerilor şi personalului civil al armatei, că noile sporuri de solde se vor plăti cu începere dela 1 August 1940.

Sporul pe luna August c., împreună cu cel cuvenit pe luna viitoare, se va plăti în cursul lunei Septembrie a. c., prin state nominale aparte, în care scop ministerul a luat toate măsurile ce-i revin, pentru ca plăţile să se efectueze în cel mai scurt timp posibil.

SĂPĂTURI ARHEOLOGICE

Cetatea romană Capidava, pe malul Dunării, la nord de Cernavodă